Natuurlijk de winter in

Je tuin winterklaar maken betekende vroeger „opruimen“, alle uitgebloeide planten en bladeren uit de border verwijderen het gras lekker kort zodat de tuin spic en span de winter in kan....
En dan in het vroege voorjaar kunstmest erover.
Gelukkig hoeft dat niet meer. Een gezonde natuurlijke tuin heeft juist baat bij minder „opruimen “.
Een tuin is eigenlijk een ecologisch systeem waar alles met alles te maken heeft en verstoren van dat systeem is ongunstig voor een gezonde tuin.

Wist je dat er in een theelepeltje aarde honderden miljoenen bacteriën, virussen, schimmels en andere minuscule organismen leven? De bodem is een ecosysteem op zich. Hoe meer we die verstoren, bijvoorbeeld door regelmatig omspitten, of door toevoegen van kunstmest, hoe zwakker het systeem wordt. In ecologische tuinen laten we de bodem zoveel mogelijk met rust en brengen we alleen structuur aan, door bijvoorbeeld een laag compost. Niet onder spitten, die compost, maar rustig achteroverleunen. Wormen en andere bodemorganismen werken het organische materiaal vanzelf door de bodem!

Hoe ga je dan wel natuurlijk de winter in?

- **Laat in de winter uitgebloeide planten staan**. Op en in planten(resten) en tussen gevallen blad worden levenscycli van veel ongewervelde dieren (insecten, wormen) voltooid. Ze zijn belangrijk voor het evenwicht in het ecosysteem en vormen voedsel voor veel gewervelde dieren (egels, vogels, etc.)
De zaaddozen van uitgebloeide planten zorgen in de winter voor voedsel voor bijvoorbeeld vogels. Is je wel eens opgevallen hoe mooi die zaadhoofden zijn als er een laagje rijp op zit?

- De herfst is een prima periode om vaste planten te delen en struiken en vaste planten te poten. De aarde is nog relatief warm en de herfst is vaak vochtig, ideale omstandigheden om voor de winter invalt al goed te wortelen.
De herfst is ook de meest geschikte periode om buiten inheems vaste planten te zaaien, de meeste zijn koudekiemers en hebben een koude periode nodig om te kiemen.

- Dek borders af met organisch materiaal, zoals blad of bijvoorbeeld houtsnippers (mulchen), en voeg waar nodig compost toe om de bodem te verbeteren. Je kunt Lavameel toevoegen om mineralen toe te voegen.

- Zorg voor **rommelhoekjes** van tuinafval (bladeren en takjes) waar dieren zoals egels, padden en kleine watersalamanders kunnen overwinteren (die rommelhoekjes kun je, als je dat wilt, aan het zicht onttrekken).

- Maai je **gazon** een laatste keer op de hoogste stand. Verwijder overtollig blad van je gazon om schimmel en kale plekken te voorkomen.

- Plant biologische bollen, 2 keer zo diep als de bol hoog is

- Leg in de herfst een bloemenweide aan in je gazon. Verwijder de graszoden (vanaf 1 vierkante meter) en maak een „vals zaaibed “* . Inzaaien met kruidenrijk biologisch mengsel van bijvoorbeeld De Cruydt-Hoeck.

- **Snoei** in de herfst alleen wat nodig is (dode, zieke of beschadigde takken). Snoei verder met de snoeikalender.

- Span een net over je **vijver** om te voorkomen dat er blad in valt.

- Maak nestkasten en voederplaatsen schoon

* Op de website van Duurzaam Glimmen staat meer informatie over het aanleggen van een bloemenweide.